

กระทู้ถามที่ ๔๗๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การกำหนดวันและเวลาของการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มเติม) ดังต่อไปนี้

ด้วยประกาศกฎกระทรวงฉบับใหม่ที่ออกมาในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่อง การกำหนดวันและเวลาของการฆ่าสัตว์ โดยประกาศกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๓ ระบุว่า ให้หยุดฆ่าโค กระบือ แพะ แกะ สุกร และนกกระจอกเทศ ยกเว้นสัตว์ปีกในวันพระ วันเข้าพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ที่ผ่านมาถึงแม้ว่าพุทธศาสนาจะเป็นศาสนาที่ประชาชนไทยส่วนใหญ่ให้ความเคารพนับถือศรัทธา แต่ในรัฐธรรมนูญของไทยนั้น มิได้มีการระบุว่าศาสนาประจำชาติเป็นศาสนาใด ฉะนั้น ตามหลักกตินัยแล้ว ประเทศไทยจึงเป็นรัฐฆราวาส (Secular State) ซึ่งมีหลักการสำคัญที่รัฐนั้นจะต้องมีความเป็นกลางในประเด็นทางศาสนา และควรดำเนินนโยบายโดยปราศจากอิทธิพลจากศาสนา การออกกฎกระทรวงฉบับนี้จึงนับเป็นการก้าวล่วงของฝ่ายบริหาร อีกทั้งยังเป็นการใช้เงื่อนไขของศาสนาเป็นข้ออ้างในการยุติกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และวิถีชีวิตของประชาชน ไม่เพียงผู้ประกอบการธุรกิจโรงฆ่าสัตว์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงเหล่าลูกจ้างและห่วงโซ่ของธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย นอกจากนี้ ยังเห็นว่าเป็นการใช้อคติทางศาสนาในการออกกฎที่บังคับใช้กับประชาชนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ประกอบกับหากผู้ประกอบการรายใดยึดถือความเชื่อทางศาสนาพุทธที่จะไม่ฆ่าสัตว์วันดังกล่าว ก็มีเสรีภาพที่จะตัดสินใจกำหนดเป็นวันหยุดสำหรับกิจการตนได้อยู่แล้วตามความประสงค์จึงมีโอกาสดังกล่าวที่กฎกระทรวงฉบับนี้จะขัดต่อเสรีภาพทางศาสนาที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งที่ผ่านมาเคยมีคดีปกครองที่ฟ้องร้องเกี่ยวกับเรื่องอคติทางศาสนาไว้ เป็นกรณีตัวอย่างในคดีระเบียบ โรงเรียนอนุบาลยะลา ห้ามคลุมฮิญาบและได้มีการพิจารณา ดังความในคำพิพากษาหน้า ๕๘ ไว้ว่า “...ความเป็นกลางทางศาสนาในการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐตามความหมายนี้ หมายถึง บทบาทหรือภารกิจของภาครัฐต้องแยกจากบทบาทหรือภารกิจขององค์กรทางศาสนา โดยภาครัฐหรือการดำเนินงานของภาครัฐต้องปฏิบัติต่อพลเมืองของตนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเชื่อชาติหรือศาสนาใด ไม่ให้มีใครได้เปรียบเสียเปรียบหรือถูกเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุความแตกต่างในการนับถือหรือไม่นับถือศาสนา...” (คำพิพากษาศาลปกครองยะลาที่ ๑๓/๒๕๖๕) ถ้าหาก

กฎกระทรวงฉบับนี้บังคับใช้ต่อไป ก็จะทำให้การตั้งข้อสงสัยจากสังคมได้ว่าเหตุใดในวันสำคัญทางศาสนาอื่น ๆ รัฐบาลจึงไม่ออกกฎที่เอื้อประโยชน์แก่คำสอนของศาสนาเหล่านั้นบ้าง เช่น การห้ามขายอาหาร ในช่วงเวลากลางวันในระหว่างเดือนรอมฎอน หรือการห้ามฆ่าโค และกระบือ ในวันศิวะราตรี ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นการยอมให้อิทธิพลของศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารบ้านเมือง แต่หากจะทำเช่นนั้น เหตุใดถึงยังยกเว้นการฆ่าสัตว์ปีก ซึ่งไม่รวมนกกระจอกเทศ ทั้ง ๆ ที่สัตว์ปีกไม่ว่าจะเป็นเป็ดหรือไก่ ก็เป็นสัตว์สิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ และในขณะเดียวกัน วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ก็ไม่ใช่วันสำคัญทางศาสนา จึงเป็นสิ่งที่น่าตั้งคำถามว่าเพราะอะไรถึงต้องงดเว้นการฆ่าสัตว์ในวันดังกล่าวด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า การงดเว้นการฆ่าสัตว์ในขณะเดียวกัน วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี นั้นกระทำไปเพื่อสาเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๗๒ ร.

ของ นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล
เรื่อง การกำหนดวันและเวลาของการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญ

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำถาม

การงดเว้นการฆ่าสัตว์ในขณะเดียวกัน วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี นั้นกระทำไปเพื่อสาเหตุใด
ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

การออกกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับศาสนา
และนำศาสนาเข้ามามีอิทธิพลในการพิจารณา โดยกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นกฎกระทรวงที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์
เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการฆ่าสัตว์
ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก
อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง
อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการ
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และนายกสัตวแพทยสภาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ ซึ่งไม่ได้มีตัวแทน
องค์กรทางศาสนาเป็นกรรมการด้วย โดยหลักในการพิจารณากฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ นำประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุด
ทำการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลา
ที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่มีการกำหนดให้วันพระ วันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นวันที่ห้ามฆ่าสัตว์
ซึ่งมีผลบังคับมากกว่า ๑๐ ปี โดยไม่ปรากฏว่าเคยมีข้อร้องเรียนเรื่องการยุติกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
และไม่ปรากฏว่าเคยมีคดีปกครองฟ้องร้องว่าเป็นการกีดกันทางศาสนามาเป็นต้นแบบในการยกเว้น
นอกจากนั้นกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจ จึงได้มีการ
ยกเลิกการฆ่าสัตว์ในวันโกน จึงเป็นหลักฐานที่แสดงว่าออกกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ได้นำคติธรรมของศาสนาพุทธมาอ้างอิง ส่วนเหตุผลที่ยกเว้นสัตว์ปีก คือ สัตว์ปีกเป็นสินค้า

ปศุสัตว์ที่เป็นสินค้าที่มีมูลค่าเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยทั้งในการบริโภคในประเทศและการส่งออก เป็นที่นิยมในการบริโภคของประชาชนทุกศาสนา รวมทั้ง เนื้อสัตว์ปีกเป็นสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญของไทย สร้างรายได้แก่ประเทศจำนวนมาก และจำเป็นต้องแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลกที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า โดยจากข้อมูลของสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกเนื้อสัตว์ปีก ถึง ๑๐๒,๕๔๓.๘๑ ล้านบาท ดังนั้น การยกเว้นให้สัตว์ปีกสามารถฆ่าสัตว์ได้ในวันพระจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของประเทศ (National Competitiveness) เสริมสร้างขีดความสามารถในการส่งออกในระยะยาว ทั้งนี้ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจุดมุ่งหมายในการกำกับดูแลการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเป็นสำคัญจึงไม่ครอบคลุมถึงการฆ่าสัตว์ตามพิธีกรรมของศาสนาที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ เช่น การเชือด قربان เพื่อพลีต่ออัลลอฮ์ในวันอีดิลอัฎฮาของศาสนาอิสลาม